

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18C/65/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714208088
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714208088.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou JUDr. Helenou Menichovou v právnej veci navrhovateľa: DPS financial consulting, s. r. o., so sídlom Mikovíniho 10, 917 01 Trnava, IČO: 46 713 930, právne zastúpeného: JUDr. Ivana Zmeková, advokátka, so sídlom Zámocká 18, 811 01 Bratislava, proti odporcovi: J. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. I. XXXX/XX, XXX XX B.Č. B., v konaní o zaplatenie sumy vo výške 635,59 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh sa zamieťa.
Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.06.2014, sa navrhovateľ domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by odporcovi uložil povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 635,59 € s príslušenstvom.

Navrhovateľ svoj návrh na začatie konania odôvodnil tým, že odporca s jeho právnym predchodcom, obchodnou spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s., IČO: 00 151 653, uzavrel zmluvu o kreditnej karte, z ktorej si neplnil svoje povinnosti riadne a včas, a preto mu vznikol dlh vo výške žalovanej sumy.

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.02.2015, navrhovateľ súdu oznámil, že trvá na svojom návrhu na začatie konania v celom rozsahu, nakoľko podľa jeho názoru nárok ním uplatnený nie je premlčaný, keďže je potrebné naň aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka.

Podľa § 115a ods. 1 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000,00 €, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vzhľadom na to, že predmetom konania je zaplatenie sumy vo výške 635,59 €, ide o drobný spor, súd v ňom nenariadil pojednávanie a vo veci rozhodol rozsudkom, verejne vyhláseným dňa 25.06.2015.

Súd vykonal dokazovanie návrhom na začatie konania zo dňa 02.06.2014, návrhom na uzavretie zmluvy o kreditnej karte zo dňa 27.05.2008, odstúpením od zmluvy o kreditnej karte zo dňa 27.07.2010, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2013 a prílohou k nej, ďalšími listinami, založenými v spise, a vyjadreniami navrhovateľa a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca ako držiteľ karty dňa 27.05.2008 navrhol právnemu predchodcovi navrhovateľa ako banke uzavrieť zmluvu o kreditnej karte, na základe ktorej mu mal právny predchodca navrhovateľa poskytnúť spotrebiteľský úver vo forme kreditnej karty s úverovým rámcom vo výške 20 000,00 Sk.

Právny predchodca navrhovateľa dňa 27.07.2010 odstúpil od zmluvy o kreditnej karte, ktorá mala byť uzavretá podľa uvedeného návrhu odporcu.

Právny predchodca navrhovateľa ako postupca dňa 27.09.2013 uzavrel s navrhovateľom ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE, ktorej predmetom bolo aj postúpenie jeho pohľadávky proti odporcovi, ktorá mala vzniknúť z uzavretej zmluvy o kreditnej karte.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, účinného v čase návrhu odporcu na uzavretie zmluvy o kreditnej karte (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods. 1 zmluvy o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd teda mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom malo dôjsť k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou kreditnej karty. Zároveň však mal súd za preukázané, že navrhovateľ nepreukázal, že došlo k platnému uzavretiu tejto zmluvy, a to z dôvodu nedodržania jej písomnej formy.

Podľa § 43a Občianskeho zákonníka prejav vôle, smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka včasné vyhlásenie, urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 43c ods. 2 Občianskeho zákonníka včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. Prijatie možno odvolať, ak odvolanie dôjde navrhovateľovi najneskôr súčasne s prijatím.

Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

Podľa § 46 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak.

Navrhovateľ súdu predložil fotokópiu návrhu odporcu na uzavretie zmluvy o kreditnej karte. Tento návrh je podpísaný odporcom ako držiteľom hlavnej karty, ďalšou osobou ako držiteľom dodatkovej karty a Vladimírou Gírethovou ako „osobným poradcom“, ktorý „prevzal návrh a skontroloval údaje“. Navrhovateľom predložený návrh odporcu na uzavretie zmluvy o kreditnej karte neobsahuje podpis osoby, konajúcej v mene právneho predchodcu pôvodného navrhovateľa ako banky.

Vzhľadom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť uzavretá písomne, musí byť písomne vykonaný jednak návrh na jej uzavretie, jednak prijatie tohto návrhu, pričom písomná forma návrhu a jeho prijatia je zachovaná vtedy, ak tento úkon je podpísaný konajúcou osobou. Navrhovateľ však žiadnym spôsobom nepreukázal, že zo strany právneho predchodcu pôvodného navrhovateľa došlo k písomnému prijatiu návrhu odporcu na uzavretie zmluvy o kreditnej karte. Predložený návrh na uzavretie zmluvy nie je podpísaný právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľ nepreukázal ani iný spôsob vykonania písomného prijatia tohto návrhu na uzavretie zmluvy.

Predložený návrh na uzavretie zmluvy síce obsahuje podpis osoby - osobného poradcu -, konajúcej v mene právneho predchodcu navrhovateľa, avšak táto osoba konala v jeho mene len na účely prevzatia návrhu na uzavretie zmluvy a kontroly v ňom uvedených údajov, čo vyplýva zo samotného návrhu na uzavretie zmluvy. Súd nepokladá podpis tejto osoby za podpis právneho predchodcu navrhovateľa na účely platného písomného prijatia návrhu na uzavretie zmluvy. Predložený návrh na uzavretie zmluvy obsahuje dve predtlačené miesta, určené na podpisy osôb, oprávnených v mene právneho predchodcu

navrhovateľa prijať tento návrh, obsahujúci označenie „meno, priezvisko, funkcia a podpis za banku“. K týmto predtlačným miestam na podpis však nie sú pripojené podpisy.

Vzhľadom na uvedené má súd za to, že navrhovateľ nepreukázal, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom došlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd preto nárok navrhovateľa, uplatnený návrhom na začatie konania, považoval za nepreukázaný a tento jeho návrh zamietol.

Súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že ani v prípade, že by navrhovateľ preukázal platné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, nárok, uplatnený návrhom na začatie konania, by mu nemohol priznať, nakoľko tento je premlčaný.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa) orgán, rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Zákon o ochrane spotrebiteľa bol doplnený o predmetné ustanovenie s účinnosťou od 01.05.2014, a to ust. čl. VIII bod 12 zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa prechodných ustanovení k úpravám, účinným od 01.05.2014, zákona o ochrane spotrebiteľa, teda podľa § 29b zákona o ochrane spotrebiteľa ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014.

Prechodné ustanovenia k úpravám, účinným od 01.05.2014, zákona o ochrane spotrebiteľa neupravuje postup súdu pri použití ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. Táto skutočnosť je dôvodom, prečo súd musí použiť toto ustanovenie odo dňa jeho účinnosti, teda odo dňa 01.05.2014, na všetky právne vzťahy bez ohľadu na to, kedy tieto vzťahy a nároky z nich vznikli, a vo všetkých konaniach bez ohľadu na to, kedy konanie začalo. Predmetné ustanovenie je ustanovením procesným, ktoré upravuje postup súdu. Pre procesné ustanovenia neplatí zásada zákazu spätného pôsobenia právnych noriem, naopak súd sa pri svojej činnosti riadi práve účinnými procesnými ustanoveniami. Prechodné ustanovenia ustanovujú výnimku z tohto pravidla. Ak teda prechodné ustanovenia k procesnému ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa nie sú, znamená to, že súd je povinný použiť toto ustanovenie hneď, ako sa stane účinným. Nie je preto rozhodujúce, kedy sa konanie začalo, súd musí ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa použiť.

Vzhľadom na to, že predmetom konania je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd v zmysle ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd skúmal, či nárok navrhovateľa, uplatnený v návrhu na začatie konania, nie je premlčaný z úradnej povinnosti.

Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 52 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Vzhľadom na to, že použitie ustanovení o premlčaní, obsiahnutých v Občianskom zákonníku, je na prospech odporcu ako zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, súd ich použil napriek tomu, že ide o zmluvu, ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom.

Rovnaký právny názor vyslovil napríklad Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku zo dňa 23.02.2015, č.k. 11Co/583/2014-94. Aplikáciu Občianskeho zákonníka v otázke premlčania v spotrebiteľských zmluvách potvrdila aj ďalšia rozhodovacia prax súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2011, sp.zn. 5 MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011, sp.zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013, sp.zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/26/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/81/2012, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.06.2013, sp.zn. I. ÚS 402/2013).

Uvedené potvrdzuje aj novela ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá definitívne normatívne vyriešila otázku, či na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude aplikovaný vždy, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby spotrebiteľská zmluva bola upravená Obchodným zákonníkom. Hoci táto novela je účinná až od 1. apríla 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.02.2015, č.k. 11Co/583/2014-94).

Z uvedeného vyplýva, že na spotrebiteľské vzťahy bolo potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (ak to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie) aj pred nadobudnutím účinnosti novelizovaného ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Novela tohto ustanovenia túto zásadu len výslovne uviedla tomto ustanovení, čím sa definitívne odstránila možná nejednotná aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy súdmi Slovenskej republiky. Neobstojí teda argument navrhovateľa, že návrh na začatie konania bol na súd podaný pred účinnosťou novely ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Žalovaná suma sa stala splatnou najneskôr (aj jej posledná časť) odstúpením od (neplatnej) zmluvy o kreditnej karte, teda dňa 31.07.2010, nakoľko už v tomto čase predstavoval (nepreukázaný) dlh odporcu žalovanú sumu. Na tejto skutočnosti nič nemení ani poskytnutie dodatočnej lehoty na jej zaplatenie zo strany právneho predchodcu navrhovateľa odporcovi. Dňa 01.08.2010 teda začala plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 01.08.2013.

Vzhľadom na to, že návrh navrhovateľa na začatie konania došiel súdu dňa 12.06.2014, teda po uplynutí premlčacej doby, nárok na zaplatenie žalovanej sumy je premlčaný, súd by ho preto navrhovateľovi nemohol priznať.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vzhľadom na to, že vo veci mal úspech odporca, súd by mu mal priznať náhradu trov konania proti navrhovateľovi ako účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Keďže však súd rozhoduje o trovách konania len na návrh a odporca si ich náhradu neuplatnil, súd mu ju nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.